herpy

KAMÆLEONER

Usambara Soft-horned Chameleon

Kinyongia tenuis

Kinyongia tenuis er en lille, slank kamæleon fra Usambarabjergene i Tanzania og Shimba Hills i Kenya. Den er brun og grå med lang hale og lange ben og lever højt oppe i fugtig, kølig regnskov. Arten lægger æg. Den er sjælden i fangenskab, og pasningen er kun sparsomt beskrevet.

Familie: Chamaeleonidae Tidligere navn: *Bradypodion tenue; Kinyongia tenue; Chamaeleo tenuis*

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**15 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**5-7 år**
Aktiv	**Dag**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov**
Sværhedsgrad	**Erfaren**

PASNING

Min. terrarie	**60 × 45 × 90 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**20-25 °C**
Hotspot	**26-28 °C**
Temperatur, nat	**14-18 °C**
Luftfugtighed	**70-100 %**
Vand	**Ingen vandskål**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 2
Kost	**Insekter**
Holdes	**Enkeltvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kønsmoden	**9-12 mdr.**
Kuldstørrelse	**12-20 æg**
Inkubation	**240-330 dage** ved 17-23 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Appendiks II**
EU-bilag	**Bilag B**
IUCN	**Truet (EN)**

Arten står på CITES liste II og i EU's bilag B (forordning 338/97), som alle kamæleoner af slægten *Kinyongia*. Handel over grænser kræver CITES- og EU-dokumenter, som i Danmark udstedes af Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV). Spørg sælger om dokumentation for dyrets herkomst. Ingen kamæleoner er forbudt for private i Danmark (bekendtgørelse nr. 1261 af 17.11.2015), så de almindelige regler gælder.

Om arten

Kinyongia tenuis er en lille, slank kamæleon i slægten *Kinyongia*. Farverne er brune og grå. Artsnavnet er latin for slank og henviser til den længere hale og de længere ben sammenlignet med den lignende madagaskiske *Calumma nasutum*.

Den største totallængde med hale er omkring 15 cm, og arten hører dermed til de små kamæleoner. Størrelse og vægt er ikke dokumenteret for hvert køn.

Arten blev oprindelig beskrevet i slægten *Chamaeleo* og har siden stået i *Bradypodion*, før den kom til *Kinyongia*.

Udbredelse og levested

Kinyongia tenuis lever i Usambarabjergene i det nordøstlige Tanzania og i Shimba Hills i det sydøstlige Kenya. Typelokaliteten er Derema i Usambarabjergene. I Shimba Hills er arten kun kendt fra få fund. Den er vurderet som truet (EN). Tanzania havde i 2010 ingen eksportkvote for vildfangne dyr af arten.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

> **Oprindelig udbredelse:** Kenya og Tanzania.

LEVESTED

Arten er en regnskovsbeboer og findes op til omkring 1.000 m højde. Klimaet er køligt og fugtigt med over 2.000 mm nedbør om året. Der er en kort regntid fra midten af november til begyndelsen af januar og en hovedregntid fra marts til maj, efterfulgt af en tørtid fra juni til oktober.

Kinyongia tenuis lever både inde i skoven og langs skovkanten og sidder højt i vegetationen, i gennemsnit over 4 m oppe.

I samme område lever de bedre kendte *Kinyongia fischeri* og *Trioceros deremensis*, og pasningen tager udgangspunkt i dem.

Pasning

TERRARIET

Arten er sjælden i fangenskab, og pasningen er kun sparsomt beskrevet. Vejledningen her bygger på klimaet i udbredelsesområdet og på de bedre kendte arter fra samme område, *Kinyongia fischeri* og *Trioceros deremensis*. Tallene er lånt fra dem eller skønnet ud fra klimaet.

Et voksent dyr skal have et terrarie på mindst 60 × 45 × 90 cm (længde × bredde × højde). Større er bedre, især i højden, for arten lever højt oppe i træerne. Den holdes enkeltvis.

Indret terrariet tæt med planter, kviste og grene i flere højder, så dyret kan trække sig tilbage i løvet. Et terrarie af glas og net giver ventilation og holder samtidig på fugten, og et afløb i bunden fjerner overskydende vand.

TEMPERATUR

Om dagen skal der være 20-25 °C med en moderat solplads på 26-28 °C, og om natten skal temperaturen falde til 14-18 °C. Varme over 30 °C skal undgås. Hold luften i bevægelse, så den ikke bliver stillestående. Mål overfladetemperaturen på solgrenen med et infrarødt termometer.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være høj, 70-100 %, og højest om natten og morgenen. Dyret drikker dråber og skal ikke have vandskål. Brug dryp- eller regnanlæg eller en forstøver, og sørg for, at grene og blade tørrer i løbet af dagen, så der ikke opstår skimmel og sår på fødderne. Destilleret vand eller vand fra omvendt osmose holder dyserne rene.

Læs mere: Luftfugtighed, forstøvning og ventilation

LYS OG UVB

Arten er dagaktiv og skal have et lyst, men ikke for varmt terrarie. UVB anbefales, og Ferguson-zone 2 er et skøn for en skovkamæleon. Placér røret, så dyret kan vælge mellem lys og skygge, og hav lyset tændt 10-12 timer i døgnet.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Kinyongia tenuis æder insekter. Fårekyllinger, kakerlakker, silkeorme og små græshopper i passende størrelse er egnede, som hos de beslægtede arter. Foderdyrene skal være opdrættede og have fået næringsrigt foder. Fodringsmængde og tilskud er ikke dokumenteret for arten. Hos beslægtede kamæleoner støves foderet med kalk et par gange om ugen, og D3 gives kun sparsomt.

Læs mere: Foderdyr: hold og avl Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Kamæleoner stresses let af håndtering, og det gælder formentlig også *Kinyongia tenuis*. Tag ikke dyret op uden grund. Arten søger højt op og skal have sine faste sovegrene i den øverste del af terrariet. Holder dyret op med at æde, skal det til en dyrlæge med erfaring i krybdyr.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønsmodenhed er ikke dokumenteret for arten. Hos beslægtede bjergarter af slægten *Kinyongia* indtræder den efter omkring 9-12 måneder.

PARRING

Parring i fangenskab er ikke dokumenteret for arten. Hos de beslægtede bjergarter sættes hunnen ind til hannen. Er hun modtagelig, tåler hun hans tilnærmelser uden aggression, og afviser hun ham, skal dyrene skilles med det samme. Hannerne må ikke kunne se hinanden. Alt dette er lånt fra *Kinyongia fischeri*-gruppen.

ÆGLÆGNING OG KULD

Arten lægger æg. Kuldstørrelsen er ikke dokumenteret; tallet i boksen er lånt fra *Kinyongia fischeri*-gruppen og er sandsynligvis for højt for en så lille art. Hos de beslægtede *Kinyongia*-arter graver hunnen en gang i en fugtig blanding af jord og sand og lægger æggene for enden af den.

INKUBATION

Rugetid og temperatur er ikke dokumenteret for arten. Tallene i boksen er lånt fra *Kinyongia fischeri*-gruppen: 8-11 måneders rugetid ved 17-23 °C, køligst om natten. Æggene graves to tredjedele ned i let fugtig vermiculite i en lukket beholder og må ikke vendes.

OPDRÆT AF UNGER

Opdræt af ungerne er ikke dokumenteret for arten. Hos de beslægtede bjergarter bor ungerne i små grupper de første 2-3 måneder og derefter hver for sig, i et lidt køligere og meget fugtigt terrarie, og de får små insekter med kalk og vitaminer.

Sundhed og typiske fejl

Der findes ingen dokumenteret viden om sygdomme hos *Kinyongia tenuis*. Typiske problemer hos bjergkamæleoner er:

- Overophedning ved for varme lamper og for høje temperaturer.
- Dehydrering ved for lav luftfugtighed og for få drikkemuligheder.
- Indvoldsparasitter, især hos vildfangne dyr.
- Luftvejsinfektioner ved stillestående luft.
- Knoglesvind ved for lidt UVB og kalk.
- Sår og skimmel ved grene, der er våde hele dagen.

Kontakt en dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret holder op med at æde, bliver mørkt og sløvt eller trækker vejret med åben mund. Levetiden er ikke dokumenteret for arten; tallet i boksen er lånt fra den lige så lille *Kinyongia multituberculata*.

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.